

Orbán Viktor miniszterelnök
Miniszterelnöki Kabinetiroda
Pf. 6. 1357
Budapest
Magyarország

EU-Törökország megállapodás: utasítsa el az EU és Törökország közötti megállapodást, amely felszámolná a nemzetközi védelmet Európában

Tisztelt Miniszterelnök Úr!

Az Amnesty International Magyarország igazgatójaként arra kérem, tegyen meg mindent, hogy az EU-Törökország megállapodás a jövő héten ne jöhessen létre. Mint azt tudja, Ahmet Davutoğlu, Törökország miniszterelnöke, Donald Tusk, az Európai Tanács elnöke és Jean Claude Juncker, az Európai Bizottság elnöke március 8-án reggel nyilvánosságra hozták azt a megállapodási javaslatot, amelyet az Európai Tanács március 17-18-i ülésén kívánnak az EU állam és kormányfőivel elfogadtatni.

Nagyon komoly aggályaink vannak a javasolt megállapodás jogszerűségével, erkölcsösségével és hosszútávú hatásaival kapcsolatban, ezért arra kérjük: tegye egyértelművé, hogy Magyarország nem támogatja az alkut, és hazánk tiszteletben tartva nemzetközi kötelezettségeit, nem vesz részt az emberi jogok durva megsértésében.

Könyörtelen kitoloncolások

A legfőbb gondolat, ami áthatja a tervezetet, hogyan tudja az EU Törökországba visszaküldeni az embereket, ahelyett, hogy azzal foglalkozna, hogyan lehetne minél több ember számára áttelepítés vagy más biztonságos és legális útvonalak segítségével biztonságos menedéket nyújtani Európában. Ez rendkívül rövidlátó és embertelen hozzáállásról tesz tanúbizonyságot. A tervezet azzal érvel, hogy ez az egyetlen módszer, amellyel az embercsempészek tevékenysége visszaszorítható, azonban ezt a valóságban nem támasztják alá érvek, mivel a csempészek új útvonalakat fognak találni. Az egyetlen mód, ahogy korlátozhatjuk a csempészeket, ha magunk biztosítunk feltételek nélkül biztonságos és legális útvonalakat a menekültek számára Európába áttelepítési és családegyesítési programokon keresztül, humanitárius vízumok és más eszközök segítségével.

A szíriai menekültek csereberélése elfogadhatatlan

A javaslat, ami alapján minden Görögországból Törökországba visszatoloncolt szíriaiért cserébe egy szíriai menekültet kellene áttelepíteni egy EU-s tagországba, súlyosan aggasztó jogi és morális szempontból egyaránt. Ez a terv a szír menekültek számára felkínált áttelepítési helyet attól tenné függővé, hogy egy másik szír kockáztatja-e az életét a halálos tengeri úton Görögországba. A javaslat nemcsak megfosztja a menekülőket emberi mivoltuktól, de teljesen ellent is mond a globális szolidaritás elvének és a nemzetközi védelemnek, mivel nem engedi a menedékkérőknek, hogy az EU határainál menedékkérelmet terjesszenek elő. Amikor többen a javaslat jogszerűségét vitatták, az EU vezetői válaszukban azt mondták, jogszerű lesz, ha Törökországot elismerik biztonságos harmadik országnak.

A biztonságos harmadik ország koncepció aláássa a nemzetközi védelmet és szolidaritást

Általánosságban ellenezzük a biztonságos harmadik ország koncepcióját, amely diszkriminatív és aláássa az egyén jogát ahhoz, hogy a kérelmét minden részletre kiterjedően és tisztességesen elbírálják, és egészen

odáig vezethet, hogy a menekülteket a származási országukba toloncolják vissza, megsértve ezzel a *non-refoulement* (visszaküldés tilalma) elvét.

Törökország erőszakkal küld vissza menekülteket Szíriába, a területén tartózkodó menekültek közül pedig rengetegen élnek nyomorúságos körülmények között, miután semmiféle megfelelő lakhatási lehetőséget nem biztosítanak számukra. Noha azt mondták, hogy senkit, aki nemzetközi védelemre szorul és nem Szíriából származik, nem küldenek vissza Törökországba, nem világos, hogy milyen jogi garanciákat kellene a török hatóságnak tiszteletben tartaniuk a szír menekültek kérelmeinek elbírálásakor. A valóságban nem minden menedékkérő érkezik Szíriából, és Törökországnak nincs megbízhatóan működő menekültügyi rendszere. Az iraki és afgán állampolgárok számára – akik a sírekkal együtt a Görögországba érkezők kilencven százalékát adják – lényegében lehetetlen védelemhez jutni Törökországban. Továbbá Törökország – limitálva az 1951-es menekültügyi egyezmény területi hatályát – csak az európai polgárok számára biztosít állandó nemzetközi védelmet.

Azt is állítják, hogy a Nyugat-Balkáni útvonalat lezárták tekintik. Ennek az útvonalnak a lezárása azt jelentené, hogy több ezer kiszolgáltatott ember reked a hidegben, bármilyen elképzelés nélkül arról, hogyan jutnak azonnal humanitárius segítséghez vagy nemzetközi védelemhez.

Tisztelt Miniszterelnök úr!

Újfennt arra kérjük, hogy tegyen meg mindent, hogy a javasolt megállapodás az EU és Törökország között a jövő héten ne jöhessen létre.

- Kérjük, kövessen el mindent, hogy Törökországot ne nyilvánítsák biztonságos harmadik országnak.
- Utasítsa el a menekültek “csereberélésére” vonatkozó javaslatot.
- Utasítsa el azt a javaslatot, hogy a menekültek és menedékkérők áttelepítésének az legyen a feltétele, hogy Törökország csökkenteni tudja vagy meg tudja akadályozni az irreguláris belépéseket az EU-ba.

Sürgető, hogy az EU és a nemzetközi közösség egyként fellépve meg tudja oldani a válságot, humanitárius és más pénzügyi segítséget nyújtva, illetve sokkal nagyobb számú embert áttelepítve. A világ most Önre figyel.

Budapest, 2016. március 11.

Tisztelettel:

Jeney Orsolya

igazgató

Amnesty International Magyarország